

SPF TANUMSKUSTENS RESA TILL OSCARSBORG 26 sept. 2019

En av de sista vackra sensommardagarna innan höstrusk och regn åkte 40 förväntansfulla seniorer från SPF: Tanumskusten till Dröbak i Norge för att härifrån ta en personfärja till fästningen Oscarsborg och där på en guidad tur få veta mera om vad som hände den 9 april 1940 då den tyska kryssaren Blücher sänktes här och därmed fördröjdes invasionen av Norge.

Oscarsborgs fästning ligger på några öar i den smalaste delen av Oslofjorden vid inloppet till Oslo. Den stod klar 1853 och namngavs av Oscar I. Den användes 1888-1940 och även 1959-2002 som norska kustartilleriets befälsskola. Vi möttes av en mycket kompetent guide som var kustartilleribefäl och som arbetat här som lärare. Han tog oss runt i den stora fästningen, in på borggården, ner genom överbyggda gångar med kanoner som stack ut genom gluggar, upp på fästningsvallen där det stod tre stora 23 cm-kanoner som vägde 40 ton var. De var tillverkade 1892 av Krupp i Tyskland och det var ironiskt nog från två av dessa kanoner som skotten, som sänkte Blücher kom. Vi fick också sitta ner och se på bildvisning och fick hela händelseförloppet klarlagt

På natten den 9 april 1940 fick man signaler om att tyska krigsfartyg var på väg upp genom Oslofjorden utan att det lämnats någon krigsförklaring. Kryssaren Blücher anförde anfallsstyrkan som hade för avsikt att ockupera Oslo. På Oscarsborg fanns det nykomna elever, som inte hade hunnit få någon utbildning. Befälhavaren hette Birger Eriksen. Det var ont om tid, fartygen närmade sig och han beordrade på eget bevåg eldgivning kl. 04.21 från de två kanoner man kunnat ladda. Avståndet till Blücher var då 1400 m och båda kanonerna träffade sitt mål. Även två torpeder avfyrades och båda träffade. En träffade förskeppet och en mittskeppet. Kryssaren brann kraftigt. Den hade flygbränsle ombord och efter två timmar gick den stora kryssaren till botten. Så många som 1000 tyska soldater och sjömän miste livet och 1400 räddade sig iland. De efterföljande fartygen vände.

Tack vare att invasionsstyrkan stoppades hann Norges regering och kung ge order om mobilisering via radio för att sedan ta sig till England med landets guldreserv, 50 ton. Även kronprinsparet och deras barn hann följa med.

Det finns ingen militär verksamhet på Oscarsborg sedan år 2002. Här finns nu flera museer, restaurang, hotell och på borggården ges det teaterföreställningar och även opera. Det är en fantastisk akustik mellan tegelväggarna.

Efter den mycket givande visningen kändes det bra att få sätta sig ner i Havnekroa och äta lunch. Karbonade med potatis, grönsaker, sås och jordgubbssylt. Sedan var det dags att ta färjan tillbaka till fastlandet. Vi såg då två stora fartyg som nätt och jämt kunde mötas. Så smal är farleden.

Bussen tog oss på en smal backig gata till Drøbaks centrum där vi hade en timma att bekanta oss med den vackra gamla staden där stadskärnan består av autentiskt välbevarade trähus från 1700-talet. Kyrkan från 1776 är en av de få träkyrkor som

finns kvar i landet. I parken bredvid kyrkan ligger Blüchers ankare som ett minnesmärke och bredvid står en staty av Birger Eriksen, som efter sitt vågade beslut att ge order om eldgivning, betraktas som hjälte i Norge. Staden ligger på en brant

ner mot fjorden och namnet Dröbak tros vara en förkortning av "Drøye bakker" d.v.s "Dryga backar".

Dröbak har 13 000 invånare men på sommaren ökar befolkningen med många tusen. Staden är sedan länge en omtyckt badort och det är bara fyra mil till Oslo så många Oslobor äger hus här. Författare och konstnärer söker sig också hit och kulturlivet är rikt.

Efter stadsvandring och lite inköp av bland annat kneipp, steg vi på vår buss för hemfärd med alla förväntningar uppfyllda och mycket nöjda med vår dag.

*Text: Margareta Schub
Foto: Monica Dahlberg*